

Mária Kišonová-Hubová – výrazná osobnosť slovenskej hudobnej kultúry

MARTA POLOHOVÁ

Summary

The content of the study is to commemorate first century from the birth of personality of Slovak musical culture Mrs. Maria Kisonova-Hubova. The writer in this study is mapping her student years and extensive artistic and pedagogical work. She also notes a critical opinion in contemporary media associated with performing of Maria Kisonova-Hubova in classical operetta. Author of the content is also mentioning her memories from personal meetings with this extraordinary personality during her studies at the Music Faculty of Academy of Performing Arts in Bratislava, where at that time professor Hubova was leading the department of opera and concert singing. End of the content concludes positive statement of an important Slovak theatrologist and critic Jaroslav Blaho that see Mrs. M. Kisonova-Hubova as a very important person in the history of Slovak opera art.

V marci 2015 uplynulo 100 rokov od narodenia jednej z najvýraznejších osobností slovenskej opernej scény 20. storočia národnej umelkyne **Márie Kišonovej-Hubovej**. Patrila k zakladateľskej generácii slovenských operných spevákov a takmer 40 rokov bola profilujúcou sopranistkou – primadonou opery Slovenského národného divadla v Bratislave.

Narodila sa 17. marca 1915 v obci Láb na dolnom Záhorí. Pochádzala z učiteľskej rodiny. Útle detstvo prežila v Zohore obklopená hudbou. Štúdium na bratislavskom gymnáziu ukončila v roku 1933 a o rok neskôr získala tzv. pedagogickú spôsobilosť na Učiteľskej akadémii v Bratislave, čo jej umožnilo venovať sa istý čas učiteľskej profesii. Tri roky pôsobila ako učiteľka najprv v Ivanke pri Dunaji, neskôr v bratislavskej štvrti Trnávka. Súčasne s učiteľskou profesiou sa venovala aj spevu. Ten študovala súkromne štyri roky u Josefa Egema,¹ bývalého vynikajúceho českého operného speváka, neskôr vokálneho pedagóga,

ktorý vychoval prvú slovenskú spevácku generáciu – sólistov Slovenského národného divadla v Bratislave. Na jeho podnet sa prihlásila na konzervatórium do Viedne, kde študovala spev u Anny Schönwaldovej, ktorá s ňou vypracovala bohatý operný repertoár. Vzhľadom na kvalitnú spevácku aj hudobno-teoretickú prípravu z Bratislavy bolo Márii Kišonovej umožnené absolvovať toto štúdium za rok (1937–38). Po úspešnom absolventskom koncerte v sieni známeho Konzerthausu vo Viedni dostala ponuku z Göttingenu, Hamburgu i z viedenskej Volksoper. Možnosti jej zahraničného hostovania však zničili vojnové udalosti.

Po návrate do Bratislavy bola Mária Kišonová prijatá do opery SND ako primadona pre nové Dusíkové operety. Po úmrtí Josefa Egema (1939) potrebovala hlasového poradcu, ktorý by ju viedol pri štúdiu nových rolí aj kontroloval jej ďalší hlasový vývoj. V tom čase prišla do Bratislavy Anna Kornhauserová-Korínska, ktorá sa ujala speváckej prípravy Márie Kišonovej. Táto ich

spolupráca trvala takmer do konca života Anny Korínskej. Na začiatky ich spolupráce si A. Korínska spomína v jednej z rozhlasových relácií:

„Poslal ju vtedy za mnou Josef Vincourek. Bola začiatočníčkou v operete, ale keď som počula jej zvonivý lyrický soprán a pozerala na jej vysokú štíhlu postavu, predstavila som si ju na opernej scéne ako Rusalku i ako Norinu v Don Pasquale. Pustili sme sa do práce a všetky moje predstavy sa nielen uskutočnili, ale i prekonal. Po niekoľkých rokoch a vďaka jej mimoriadnej inteligencii strhávala Mária Kišonová-Hubová svojím výkonom obecenstvo. Ja som presvedčená, že lepšej Musetty od M. Hubovej vo svete nebolo.“²

Mária Kišonová-Hubová debutovala na javisku SND v Bratislave ako Ľubica v Dusíkovej operete *Keď rozkvitne máj*.

„Krásne sfarbený, príjemný a technicky perfektne zvládnutý lyrický soprán v spojení s prirodzeným hereckým nadaním a pôvabom mladej speváčky ju v prvej fáze jej pôsobenia v divadle predurčil pre široký odbor postáv lyrického soprán. Jej schopnosť bravúrne zvládať technické úskalia výšok ju neskôr nasmeroval k odboru koloratúrnemu.“³

V začiatkoch speváckej kariéry Márie Kišonovej-Hubovej veľkú časť repertoáru tvorili vypäté operetné postavy ako napr. Fallova *Madame Pompadour*, Annina zo Straussovej *Noci v Benátkach*, Liza z Lehárovej *Zeme úsmevov* a Sylvia z prvého uvedenia Dusíkovej *Modrej ruže*. Opereta tvorila až do roku 1945 veľkú časť repertoáru operného súboru bratislavského divadla.

Zvláštny názor na účinkovanie M. Kišonovej-Hubovej v operetných inscenáciách vyslovila Zdenka Bokesová:

„Pôsobenie M. Kišonovej pri divadle má v sebe háčik. Ako by nevedela, na ktorú stranu sa prikloniť. Ostať pri operete, alebo si voľiť dráhu opernej umelkyne? A tak teda hrá raz v diele hodnotnom, ktorého sa musí premyslene zmocňovať a dopracúvať ho, a z neho sa zase znížiť k celkom bezcennej úlohe operetnej, len aby si zavtipkovala, zakoketovala a zatancovala. Bolo by škoda

taký pribojný, veľký hlas a muzikálnu, herecky tvárnu herečku nechať v operetách. Všetkým nemôže byť ani to, aby operná speváčka zabúdala do operetných manérov, kazila si hlas a rovnocenne sa vyrovnávala s oboma druhmi divadelnej hry. Keď teda Mimi Kišonová má schopnosti pre jedno i druhé, záleží teraz len na nej, pre akú prácu sa rozhodne, či zvíťazí umenie.“⁴

Z kritických slov, ktoré odznali na margo M. Kišonovej je zjavné, že Zdenka Bokesová mala odmietavý postoj k operetnému žánru.⁵ Z článku Terézie Ursínyovej vyplýva, že *„...pri ostrých diskusných stretnutiach s kritikmi sa nikdy nehovorilo o tom, ako – za danej situácie – zlepšiť obsahovú a formovú náplň operety.“⁶* Tieto slová naznačujú nedostatočnú umeleckú kvalitu operetných predstavení, ku ktorým treba prirátat ešte libretistické kliše, pripomínajúce ducha starej spoločnosti. Najkritickejší postoj zaujal Ivan Ballo vo svojom príspevku *„Opera a opereta v SND“* prednesenom v januári 1933 na tzv. ankete pod názvom *„Či plní SND svoje kultúrne a národné poslanie“*. Povedal: *„Opereta zdemoralizovala obecenstvo, ubíjajúce v ňom i posledné zvyšky vkusu a zmyslu pre vážne a cenné umenie.“⁷*

Toto všetko mohlo byť dôvodom, ktorý viedol Z. Bokesovú k napísaniu už spomínaných kritických riadkov o pôsobení M. Kišonovej-Hubovej. Určité negatívne stanovisko k operetnému žánru zaujal tiež Jaroslav Blaho vo svojom článku *Opera SND v období 1939–1945*,⁸ keď napísal: *„Margita Česányiová a Štefan Hoza plytvali v tridsiatych rokoch svoj, našťastie ešte nezničiteľný talent v produkciách výpravnej operety.“⁹* Po roku 1935 sa síce skvalitnila príprava operetných titulov, no odmietavý postoj k operete, bez ohľadu na hodnoty, ktoré aj tento hudobno-divadelný žáner má vo svojich najlepších opusoch, pramenil z celospoločenskej ekonomicko-politickej situácie. Veľkú príležitosť na poli opernom dostala Mária Kišonová-Hubová v titulnej postave Donizettiho *Márii, dcére pluku*. Po tejto postave už prichádzali hlavné postavy jedna za druhou. *„Na Márii Kišonovej-Hubovej*

bol stavaný celý lyrický operný repertoár – Donna Elvira, Violetta, Gilda, Rosina, Liu... Aj titulná postava jediného javiskového diela Mikuláša Schneidra-Trnavského Bellarosa. Jeho pieseň Ružičky v Hubovej podaní sa stala neskôr rozhlasovým hitom takmer dvoch povojnových desaťročí.¹⁰ Jej interpretácia sa traduje od maturitného večierku Márie Kišonovej-Hubovej. S veľkým vkusom a prehľadom vybral túto pieseň zo skromnej slovenskej hudobnej literatúry v tých časoch otec M. Kišonovej-Hubovej.

„Dlhoročná primadona opery SND vládla všestranným spevákovo-hereckým talentom, ženským čarom a javiskovým šarmom. Bola legendárnou osobnosťou s neopakovateľnou charizmou.“ Tieto slová čítame v knihe Terézie Ursínyovej: *Volali ma Mimi*, ktorá je venovaná tejto výnimočnej umelkyni.¹¹ Počas svojho pôsobenia v SND bola M. Kišonová-Hubová interpretkou hlavných postáv v takmer sedemdesiatich inscenáciách. K niektorým postavám sa vrátila viackrát (Musetta v *Bohème*, Gilda v *Rigolette*, Violetta v *Traviate*, Donna Elvira v *Donu Giovannim*). Jej operný kolega Štefan Hoza si na M. Kišonovú-Hubovú spomína:

„Nikdy neprišla na skúšky nepripravená. Jej postavy boli vždy také presné, že sa dali zaknihovať do pamäti divákov a v divadle tvorili vzácny vklad, na ktorý sa nedá zabudnúť. Bol to kultivovaný spev a jemnosť hereckého prejavu, aký môžu so životnou pravdivosťou predniesť iba veľké umelecké osobnosti.¹² Toho dôkazom je aj množstvo kladných ohlasov v dobovej tlači.

Zaujímavé sú postrehy M. Kišonovej-Hubovej k vývoju vokálnej pedagogiky v čase jej pôsobenia v SND:

„Pedagogika spevu sa musela vyrovnávať s novými kritériami, kladenými na umelecký spev. Otázka profesionálneho progresívneho speváckeho výkonu bola v čase môjho pôsobenia veľmi diskutovaná a rozoberaná odborníkmi na celom svete. Nastal zlom v nazeraní na opernú prácu. Skončilo sa obdobie speváckej bravúry a žiadalo sa od živého speváckeho výkonu, aby zahŕňal v sebe aj prvok dramatického obsahu

diela. Zvlášť nástojčivo si to vyžadovala nová tvorba. Pre interpretov to vôbec neznamenalo úľavu, práve naopak, zvyšovali sa nároky na ich muzikálnosť a technické zvládnutie partu.“¹³

Hoci bola Mária Kišonová-Hubová predovšetkým operná primadona, zasiahla aj do oblasti pedagogiky spevu. Na Hudobnej fakulte Vysokej školy múzických umení v Bratislave začala vyučovať od roku 1975, najskôr ako externý pedagóg. V roku 1979 sa stala vedúcou Katedry operného a koncertného spevu v tejto inštitúcii. O ponukách vyučovať na tejto škole sa M. Kišonová-Hubová vyjadrila:

„Ešte niekoľko rokov predtým, než som začala premýšľať o ukončení pôsobenia v opere SND, pozývali ma vedúci predstavitelia VŠMU k spolupráci na katedru spevu. Kým som však spievala role prvého odboru, nepovažovala som za správne preťažovať svoje hlasivky dvojakým povolaním. Keď sa však priblížila šesťdesiatka, uvedomila som si úbytok tvorivej energie, nutnosť zvýšenej sebakontroly na scéne a spoznala som únavu pri práci. Bol to pre mňa úplne nový pocit, ktorý sa vkradol do mojej spontánnej radosti z práce, z tvorby. Napokon prichádzali mladí umelci, odborne vyškolení, obecenstvo malo právo ich poznať. Prijala som teda ponuku z VŠMU a začala som v roku 1975 pracovať ako pedagogička spevu, spočiatku externe a po dvoch rokoch na plný úväzok.“¹⁴

M. Kišonová-Hubová na VŠMU naplno uplatňovala svoju záľubu v komornom speve, pričom veľmi dbala na to, aby všetci adepti spevu získali prehľad a skúsenosti v interpretácii slovenskej komornej tvorby. Pri výbere študijného materiálu sa citlivo riadila typológiou zafarbenia hlasu, snažila sa neunaviť hlasivky mladých ľudí. Vždy sa usilovala u študentov udržiavať úctu k speváckemu povolaniu. V rokoch 1976–80 som ako študentka Hudobnej fakulty VŠMU v Bratislave mala možnosť pracovať pod vedením pani Mimi (ako ju dôverne volali jej priatelia a spolupracovníci), v komornom zoskupení pri nácviku Šostakovičových

Hebrejských piesní pre soprán, alt a tenor. Pracovali sme v obsadení: soprán – Ivica Olejčeková-Neshybová, alt – Marta Vargončíková-Polohová a tenor Peter Koppal. Na túto spoluprácu mám tie najkrajšie spomienky. Pani Hubová šírila okolo seba obrovskú charizmu, eleganciu a dôstojnosť za akýchkoľvek okolností.

M. Kišonová-Hubová počas svojej vyše desaťročnej pedagogickej činnosti na VŠMU (do r. 1986) vchovala 11 absolventov. Medzi najúspešnejších patria *Mária Andrašovanová* (soprán), *Elena Holičková* (soprán), *Hana Štolfová-Bandová* (mezzosoprán), *Ivica Olejčeková* (soprán), *Božena Fresserová* (soprán) ďalší.

Tak ako vo vlastnom speváckom prejave, aj vo svojej pedagogickej práci sa snažila M. Kišonová-Hubová dosiahnuť prepojenie formy a obsahu hudobného diela. Svojich študentov viedla nielen k technickému zvládnutiu interpretovaných diel, ale tiež k výrazu, plne pretlmočenému hudobnému obsahu. Hudobné kritiky o nej písali ako o „univerzálnu ucelenú osobnosť, ktorá vždy spájala vokálne majstrovstvo s premysleným operným herectvom v štylizovanej skratke.“¹⁵

M. Kišonová-Hubová zohrala významnú úlohu pri šírení a propagácii slovenského umenia. V 50-tych rokoch koncertný život na Slovensku ožil. Vo viacerých mestách i mestečkách sa začali každý rok organizovať kultúrne letá a koncertný život u nás zapustil svoje korene. V osemdesiatych rokoch táto idea pokračovala pod záštitou Slovkoncertu ako *Kruhy priateľov hudby* (KPH). M. Kišonová-Hubová bola predsedníčkou celoslovenskej Rady KPH. Pri svojich návštevách slovenských miest poznávala kultúrno-spoločenské pomery a problémy pri organizovaní koncertného života mimo Bratislavu. Postupne sa rozšíril rad umelcov, ktorí sa venovali koncertnej činnosti a ktorí svojím umením roky naplňali koncertné sály v našich mestách a mestečkách. Dlhé roky sa

meno M. Kišonovej-Hubovej spájalo s Celostátnou speváckou súťažou Mikuláša Schneidra-Trnavského. Spolu s Dr. Jankom Blahom stála pri zrode tejto súťaže (1971) a tiež dlhý čas bola predsedníčkou jej odbornej poroty. Existencia tejto súťaže prispela k ďalšiemu rozvoju koncertného spevu na Slovensku. Určený povinný repertoár znamenal pre súťažiacich oboznámiť sa so slovenskou koncertnou tvorbou a uviesť ju na pódium. Zásluhou Schneidrovej súťaže sa slovenská koncertná pieseň uplatnila v celej bývalej ČSR a neskôr aj za hranicami našej vlasti. Súťaž je od druhého decénia medzinárodnou, vďaka iniciatíve predsedníčky poroty *Evy Blahovej* – dcéry známeho speváka Dr. Janka Blahu.¹⁶

Pri príležitosti životného jubilea umelkyne (65) Jaroslav Blaho asi najvýstižnejšie charakterizoval prínos M. Kišonovej-Hubovej: „*Zástoj Hubovej v dejinách slovenského operného umenia je dosť osobitý: jeho miera nie je daná ani nadmerným počtom kreácií, ani maximalistickým uplatnením možností vývoja hlasu v priebehu tridsiatich rokov, ale čímisi iným. Touto kvalitou je Hubovej vklad priam zakladateľského významu do sfér slovenskej varianty niekoľkých štýlových období vývoja žánru v ich interpretačnej podobe.*“¹⁷

Ľudské kvality *Márie Kišonovej-Hubovej* dokumentujú jej vlastné slová, uverejnené v Prológu I v knihe T. Ursínyovej: „*Veľmi dlho som sa odhodlávala, kým som začala písať tieto spomienky. Nechcem byť sentimentálna – rada by som iba načrtla portrét speváčky, ktorá tu žila, pracovala, spievala, milovala veľa krásnych vecí a túžila veľa poznať i urobiť.*“¹⁸

Životná púť M. Kišonovej-Hubovej sa uzavrela dňa 11. 8. 2004 v Bratislave. Som nesmierne šťastná, že som mohla túto výnimočnú osobnosť slovenskej hudobnej kultúry osobne poznať a zažiť. Česť jej pamiatke **Polohová Marta**.

Poznámky

- 1 **Josef Egem** (bas, 18. 11. 1874 Kladno – 17. 8. 1939 Praha) – český výkonný huslista, skladateľ, spevák a pedagóg, absolvent pražského konzervatória v odbore husle a kompozícia (1894). V ro-

koch 1904–1907 študoval spev na Viedenskom konzervatóriu u významného nemeckého pedagóga spevu, pokračovateľa talianskeho bel canta *Augusta Ifferta* (1859–1930). Patril medzi popredných basistov viacerých nemeckých operných divadiel. Pôsobil ako sólista opery v Brne, Mannheime, Rige, Berne a v Lugane. Vynikal tiež v interpretácii piesňovej tvorby. Po celý čas svojho pôsobenia v operných domoch *vydržoval stálu spevácku školu vo Viedni*. Počas prvej svetovej vojny preložil túto školu do svojho pôsobiska v Berne vo Švajčiarsku. Neskôr kvôli hlasovej poruche zanechal umeleckú dráhu a venoval sa pedagogickému pôsobeniu (husle aj spev v Bazileji a v Lugane). V roku 1921 bol prijatý na Hudobno-dramatickú akadémiu v Bratislave (HDA), kde pôsobil až do svojej smrti v roku 1939.

- 2 BERNÁTHOVÁ, Zdenka. *Z mojich brehov*. Nahrávka rozhovoru s Annou Korínskou realizovaná v Bratislavskom rozhlase, 1974.
- 3 WEIMANN, Mojmir. *Před deseti lety zemřela Mária Kišonová-Hubová*. In: <http://operaplus.cz/>, 10. 8. 2014.
- 4 BOKESOVÁ, Zdenka. O slovenských operných speváčkach. In: *Živena*, č. 30, 1940, s. 168–169.
- 5 Opereta v medzivojnovom období mala svojich priaznivcov i odporcov. Vyostrenie situácie voči existencii operetného žánru v SND súviselo s „bojom“ o dôstojné dramaturgické smerovanie našej prvej národnej divadelnej scény. Opereta plnila okrem svojej lukratívnej funkcie (zarábala na iné žánre tzv. seriózneho umenia – činohru, operu) i svoju zábavnú funkciu, zvlášť aktuálnu v období od roku 1940, kedy odľahčovala atmosféru blížaceho sa vojnového konfliktu.
- 6 URSÍNIOVÁ, Terézia. Opereta na javisku SND v r. 1920–1945. In: *Sto rokov nového operného divadla v Bratislave 1886–1986*, Bratislava : Mestský dom kultúry a osvety, 1986, s. 48.
- 7 URSÍNIOVÁ, Terézia. Opereta na javisku SND v r. 1920–1945, In: *Sto rokov nového operného divadla v Bratislave 1886–1986*. Bratislava : Mestský dom kultúry a osvety, 1986, s. 50.
- 8 BLAHO, Janko. Opera SND v období 1939–1945, In: *Sto rokov nového operného divadla v Bratislave 1886–1986*. Bratislava : Mestský dom kultúry a osvety, 1986, s. 35.
- 9 Na margo obrany týchto vynikajúcich speváckych interpretov uvádzame: pracovná zmluva za éry riaditeľa Drašara zaväzovala spevákov účinkovať vo všetkých tituloch, do ktorých ich obsadia. Odopretie účinkovania v niektorom predstavení bolo trestané okamžitým prepustením a stratou nároku na honorár. In: URSÍNIOVÁ, Terézia. *Cesty operety*. Bratislava : Opus, 1982, s. 54–55.
- 10 BLAHO, Janko. Päť podôb primadony. In: http://www.snd.sk/swift_data/source/mesacnik_portal/2015/Portal_marec_2015_web.pdf, s. 26-27.
- 11 Na scéne opery SND pôsobila celých 40 rokov.
- 12 LAUCKÁ, Eva. Ja svoje srdce dám... In: *Večerník*, 24. 10. 2003, s. 6.
- 13 URSÍNIOVÁ, Terézia. *Volali ma Mimi*. Bratislava : Divadelný ústav, 2001, s. 98.
- 14 URSÍNIOVÁ, Terézia. *Volali ma Mimi*. Bratislava : Divadelný ústav, 2001, s. 97.
- 15 URSÍNIOVÁ, Terézia. *Volali ma Mimi*. Bratislava : Divadelný ústav, 2001, s. 111.
- 16 Je neskutočne zarážajúce, že už po druhýkrát sa 22. ročník Medzinárodnej speváckej súťaže M. Schneidra-Trnavského v máji (2012, 2014) neuskutočnil, vzhľadom na výskrtnutie súťaže z rozpočtu trnavskej radnice, čiže posledný ročník prebehol v roku 2010, keďže išlo o súťaž organizovanú každé dva roky. <http://trnava.sme.sk/c/6182765/na-pokracovanie-spevackej-sutaze-nie-je-dostatok-penazi.html>.
- 17 BLAHO, Janko. Mária Kišonová-Hubová. In: *Hudobný život*, č. 6, 1980, s. 3.
- 18 URSÍNIOVÁ, Terézia. *Volali ma Mimi*. Bratislava : Divadelný ústav, 2001, s. 7.

Bibliografia:

1. BERNÁTHOVÁ, Zdenka. 1974. *Z mojich brehov*. Nahrávka rozhovoru s Annou Korínskou realizovaná v Bratislavskom rozhlase, 1974.
2. BLAHO, Janko. 1980. Mária Kišonová-Hubová. In: *Hudobný život*, č. 6, 1980, s. 3.

3. BLAHO, Janko. 1986. Opera SND v období 1939–1945, In: *Sto rokov nového operného divadla v Bratislave 1886–1986*. Bratislava : Mestský dom kultúry a osvetu, 1986, s. 27–38.
4. BOKESOVÁ, Zdenka. 1940. O slovenských operných speváčkach. In: *Živena*, č. 30, 1940, s. 168–169.
5. LAUCKÁ, Eva. 2003. Ja svoje srdce dám... In: *Večerník*, 24.10.2003, s. 6.
6. POLOHOVÁ, Marta. 2012. *Formovanie a osobnosti vokálnej pedagogiky na Slovensku*. Prešov Filozofická fakulta PU, 2012, 157 s. ISBN 978-80-555-0509-1
7. URSÍNYOVÁ, Terézia. 1986. Opereta na javisku SND v r. 1920–1945. In: *Sto rokov nového operného divadla v Bratislave 1886–1986*, Bratislava : MDKO, 1986, s. 47–54.
8. URSÍNYOVÁ, Terézia. 1982. *Cesty operety*. Bratislava : Opus, 1982, 192 s.
9. URSÍNYOVÁ, Terézia. 2001. *Volali ma Mimi*. Bratislava : Divadelný ústav, 2001, 117 s. ISBN 80-8545-599-4

Internetové zdroje:

1. BLAHO, Janko. *Päť podôb primadony*. In: http://www.snd.sk/swift_data/source/mesacnik_portal/2015/Portal_marec_2015_web.pdf, s. 26–27.
2. WEIMANN, Mojmír. *Před deseti lety zemřela Mária Kišonová-Hubová*. In: <http://operaplus.cz/>, 10. 8. 2014.

Résumé

Obsahom štúdie je pripomenutie si storočnice narodenia osobnosti slovenskej hudobnej kultúry *Márie Kišonovej-Hubovej*. Pisateľka v nej mapuje študentské roky i rozsiahlu umeleckú i pedagogickú činnosť tejto umelkyne. Všíma si tiež určité kritické stanovisko v dobovej tlači v spojitosti s účinkovaním M. Kišonovej-Hubovej v klasických operetách. Autorka príspevku spomína aj na svoje osobné stretnutia z touto výnimočnou osobnosťou počas štúdií na Hudobnej fakulte VŠMU v Bratislave, kde v tom čase profesorka Hubová vyučovala i viedla Katedru operného a koncertného spevu. Príspevok uzatvára kladné stanovisko významného slovenského teatrológa a kritika Jaroslava Blahu o zástoji M. Kišonovej-Hubovej v dejinách slovenského operného umenia.

Kľúčové slová: Mária Kišonová-Hubová. Josef Egem. Anna Korínska. Klasické operety. Lyrický soprán. Komorný spev. Kruhy priateľov hudby. Spevácka súťaž Mikuláša Schneidra-Trnavského.

Key words: Maria Kisonova-Hubova. Josef Egem. Anna Korinska. Clasical operettas. Lyric soprano. Chamber singing. Circles of music friends. Vocal Competition of Mikulas Schneider-Trnavsky.

PaedDr. Mgr. art. Marta Polohová, PhD., je odbornou asistentkou na Katedre hudby Inštitútu hudobného a výtvarného umenia Filozofickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove. Vysokoškolské vzdelanie získala na Hudobnej fakulte Vysokej školy múzických umení v Bratislave, v odbore *Hudobné umenie, operný a koncertný spev* v roku 1980. Vedeckú hodnosť „philosophiae doctor“ (PhD.) obhájila v doktorandskom štúdiu na Univerzite Mateja Bela v Banskej Bystrici v roku 2008 v špecializácii *Teória vyučovania hudobnej výchovy*. Vo svojej vedeckopublikačnej činnosti sa dlhodobo venuje slovenskej vokálnej pedagogike a jej osobnostiam, teoreticko-metodologickým problémom hlasovej výchovy i teoreticko-interpretáčnym špecifikám slovenskej piesňovej tvorby, čo sa odzrkadľuje v jej publikovaných teoretických štúdiách.